

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ № 4
ЩОДО РОЗВИТКУ ТА РОЗПОВСЮДЖЕННЯ
ШКІДНИКІВ ТА ХВОРОБ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
КУЛЬТУР У ГОСПОДАРСТВАХ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
за першу декаду лютого 2021 року

Погодні умови першої декади лютого були мінливими. У першій половині декади спостерігалась тепла з опадами у вигляді дощу та з туманами погода. З другої половини – відмічається різке пониження температури до -14°C . Відмічалися опади у вигляді снігу та снігу з дощем. Пориви вітру в окремі дні сягали 15-20 м/с.

Середня температура повітря за першу декаду лютого становила $-1,6...+1^{\circ}\text{C}$. Максимальна температура повітря підвищувалась до $+9^{\circ}\text{C}$ тепла, мінімальна знижувалась до $-13^{\circ}\text{C}...-14^{\circ}\text{C}$, вологість повітря в середньому 81%. Опадів випало 15-24,5 мм. Сніговий покрив на (10.02.21) не рівномірний – 0,5 см. Промерзання ґрунту – до 11 см. Мінімальна температура повітря на глибині вузла кушіння озимої пшениці $-0,5^{\circ}\text{C}$. 10-го лютого на території області пройшли ливневі дощі, відмічається розтавання снігового покриву, відмічається zalивання нір талими водами.

Обстеженням полів озимини виявлено, що посіви зріджені, а на деяких полях сходи відсутні. Літньо-осіння засуха 2020 р. спричинила нерівномірну появу сходів рослин, а подекуди, взагалі, їх відсутність.

Наприкінці січня у окремих господарствах області проводився відбір монолітів на посівах озимої пшениці. Загибелі сходів озимини в цих господарствах не відмічається. Рослини, що знаходились у фазі сходи – 3й лист активно відростали (Біловодський, Старобільський райони).

Фенологія культур

Озима пшениця – стадія спокою

Озимий ріпак – стадія спокою

БАГАТОЇДНІ ШКІДНИКИ

Мишоподібні гризуни

Підвищена вологість повітря, перезволожений ґрунт, недостатній сніговий покрив, добові коливання температур не сприяли розвитку мишоподібних гризунів у польових умовах. При проведенні обстежень високої чисельності шкідників на заселених посівах озимих культур не виявлено. У звітній декаді повсюди відмічалось призупинення активізації шкідників, а подекуди навіть їх загибель. Середня чисельність гризунів у посівах не перевищує ЕПШ.

Так, при проведенні щотижневого моніторингу агроценозів встановлено, що щільність гризунів на посівах озимих зернових культур залишилася на рівні минулих показників та становить 0,8-2 колонія на гектарі, при заселенні 13-20% площі. В посівах озимого ріпаку нараховується 1 колонія на гектар з 0,9-2 жилими норами, заселено 18% обстеженої площі.

В заселених гризунами багаторічних травах шкідники виявляються з чисельністю 1,1-3 жилих колоній на 1 га, заселено 30-55% обстеженої площі.

На неорних землях чисельність гризунів становить 1,8-4 жилих колоній, заселено 50-100% площ.

В подальшому загроза підвищення чисельності та шкідливості мишоподібних гризунів, передусім в озимині ймовірна в разі стійкого снігового покриву, під яким за наявності достатньої кількості корму гризуни продовжуватимуть розмноження. За встановлення навіть нетривалого поліпшення умов життя, завдяки біологічній особливості до високої плодючості та спроможності до швидкої зміни фізіологічного стану, популяція гризунів поступово буде відновлювати свою чисельність.

Культура	Попередник	Обстежено, га	Заселено, га	% заселеної площі	Чисельн. жилих кол./га, сер., макс.	Чисельність жилих нр/кол., сер., макс.
Озима пшениця	Пар	0,48	0,08	17	0,8-2	1-3
Озима пшениця	Стерньові	0,36	0,072	20	0,8-2	1-3
Озима пшениця	Соняшник	0,3	0,054	18	1,0-2	1,1-4
Озима пшениця	Кукурудза на силос	0,11	0,014	13	0,8-2	1,0-3
Всього:		1,25	0,22	18	0,8-2,0	1,0-4,0
Озимий ріпак	Озима пшениця	0,1	0,018	18	0,9-2	1,0-2
Багаторічні трави	Багаторічні трави	0,1	0,04	42	1,1-3	1,3-4

Рекомендуємо регулярно проводити моніторинг сільськогосподарських угідь та при наявності 3-5 і більше жилих колоній на гектарі провести захисні заходи проти гризунів дозволеними та рекомендованими родентицидами.

Комірні шкідники

З метою виявлення комірних шкідників у Ф/Г «Лан» Біловодського району було проведено аналіз зерна ячменю та пшениці. У господарстві зберігається 10 т ячменю та 15 т озимої пшениці. Було відібрано середні зразки та проведено аналіз. Комірні шкідники не виявлені.

Для профілактики було рекомендовано проводити провітрювання при морозній та сухій погоді.

Хвороби овочів при зберіганні

У звітному періоді провели обстеження овочів, які знаходяться на зберіганні у приватному секторі, на наявність хвороб. Овочі для господарських

потреб, суміш сортів, зберігаються у підвальному приміщенні. Умови зберігання задовільні. У приміщеннях примусова вентиляція відсутня, тому тут спостерігається в основному підвищена вологість та температура. Такі умови сприяють розвитку грибкових та інших хвороб на овочах, що зберігаються.

Картопля

Обстеженням картоплі (0,35 т) під час зберігання виявлено, що загальна зараженість бульб комплексом хвороб складає 35%, у тому числі: **суха гниль** – 60%, **фітофтороз** – 20%, **парша звичайна** – 5%, **мокрою бактеріальною гниллю** – 15%.

Цибуля

Перевірено 0,13кг цибулі та виявлено ураження такими хворобами: **гниль денця** – 30%, **мокра гниль** – 70%. Ураженість цибулі складає 14-25%.

Морква

За результатами візуального аналізу 0,05 т моркви виявлено, що 20% коренеплодів уражено хворобами, з них на **чорну гниль** хворіє 63% коренеплодів, на **білу гниль** – 17%, на **фомоз (суха гниль)** – 20%.

Капуста

При огляді капусти (0,1 т) встановлено захворювання 45% головок, у т.ч.: **сіра гниль** – 35%, **суха гниль** – 45%, **слизовий бактеріоз** – 20%.